

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	8 fillér.

HATÁRŐR

UJVIDÉK,
1907. máj. 26, vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ujvidék, Ferencz József-tér.

Kéziratokat nem adunk vissza

Megjelenik szerda, péntek
és vasárnap reggel.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

Kinek van igaza!

A Határőr részére írta: Kalmár Antal dr.

A nagy horvát-magyar barátkozás kutba esik. Nem hivatalos uton, a koalíció vezérei és a horvátok között azért kötött meg a fumei szövetség, hogy a közös ellenség: Bécs ellen könnyebben vívhassuk ki jogainkat. Magyarország részére Deák Ferenc törvényének jogi paritását, valamint a gazdasági önállóságot — és Horvátország részére azokat a szabadelvű intézményeket, amelyek az eddigénél jóval több szabadságot biztosítottak volna az elmaradt horvát népnek. Egyikből se lett semmi! A jogokból és a szabadságokból nem kapott se Magyarország, se Horvátország, a közös ellenség jobban él és virul, mint valaha, — ellenben Magyarország és Horvátország között ugyszólván kiegyenlíthetetlen konfliktus merül föl. Összevesztünk anélkül, hogy a közös ellenség ellen egy kardvágást is tettünk volna!

Azonban kinek van igaza? Két nemzet között, amelyik mindegyik a maga igazságát keresi: az igazság nagyon nehezen található meg. Mindakét fél ugyanarra a törvényre hivatkozik, s eredmény mégis homlok-ellentétes. Arról van szó ugyanis, hogy a magyar államvasutak horvátországi részein mi legyen a hivatalos nyelv: magyar-e, vagy horvát? Eddig magyar volt, de külön vasuti törvény nélkül, tisztán a magyar-horvát alaptörvény alapján (1868: XXX. t.-c.) — most azonban hozunk egy vasuti törvényt, ahol a magyar nyelv hivatalosságát állapítjuk meg, s itt tört ki a háború.

A horvátok a magyar államvasutak horvátországi vonalain a horvát nyelv hivatalosságát és törvénybe való iktatását követelik. Követelik pedig azon az alapon, hogy a Horvát-Szlavonországok határai között a közös magyar-

horvát kormányzat közegeinek hivatalos nyelvét a törvény a horvát nyelvet állapítja meg (57. §.) És hol állapítja meg? Megállapítja a törvényhozásban, a közigazgatásban és a törvénykezésben. (56. §.)

Már most az a kérdés, hogy tekintendők-e, a magyar államvonalak a közös magyar-horvát kormányzat közegeinek a horvát törvényhozásban, a horvát közigazgatásban és a horvát törvénykezésben — vagy nem tekintendők? Mert ha eme két paragrafus alá oda vonhatók a magyar államvasutak is: akkor a horvátoknak igazuk van, de ha nem vonhatók oda: akkor a magyaroknak van igazuk.

Szószaporítás helyett egyszerűen fölvetjük még a laikus által is könnyen megoldható kérdést: törvényhozás-e, közigazgatás-e, avagy törvénykezés-e a vasut, vagy nem? Közjogilag egyik sem, mert maga a vasut sem a törvényhozás, sem a közigazgatás, sem a törvényhozó hatósági jurisdikciójával nem rendelkezik. A magyar államvasut eddig nem volt más, mint a magyar államnak olyan egyszerű üzleti magánvállalata, amely sem nem törvényhozás, sem nem közigazgatás és sem nem törvénykezés. E szerint a magyar államvasutak hivatalos személyzete sem közegei a közös magyar-horvát kormányzatnak, hanem közegei tisztán a magyar állam vasuti üzemvállalatának.

A horvátok még jogukat a törvény kilencedik szakaszától is származtatják, amely a vasutat a magyar-horvát közös ügyének mondja. Ez így is van, de ez azt jelenti, hogy nem a vasutak üzeme a közös, hanem a vasutak engedélyezési joga közös ügye a magyar korona összes országainak, — vagyis bármely vonatot engedélyezni csak a budapesti magyar országgyűlésen lehet, de soha nem lehet a zágrábi horvát országgyűlésen. Ebből pedig az is kö-

vetkezik, hogy ha bármely horvát társulat a vasutépítésre Horvátország területén engedélyt kap a magyar országgyűléstől: annak a vasutnak a nyelvét tetszés szerint teheti horvátvá. Ha pedig egy magyar társulat kap engedélyt: az meg tetszés szerint teheti magyarrá. Aminthogy a magyar államvasutakon kívül van is vagy tíz vasuti társaság Horvátországban, ahol az ügykezelés és a hivatalos nyelv kizárólag magyar.

Zárjuk le a közjogi vitát: a horvátok éhességének és hamis közjogi érvelésének Magyarország nem ülhet föl s a magyar pénzen épített államvasutakat senki istenfia kedvéért horvátvá nem tehetjük!

Hogy pedig a kormányzatban egy csepp okos furfang néha többet ér egy Mária jognál, azt a következő, eddig titkos példa is bizonyítja. A horvátok akkor is követelődtek a horvát vasuti nyelvvél. Memorandumot adtak át a miniszterelnöknek és kérték: terjessze a király elé. A miniszterelnök fölment a királyhoz és ártatlan képpel előadta, hogy ebből baj lehet: a katonai szállítás a kétféle vasuti nyelv miatt fennakadhat és így válságos esetben a hadsereg katasztrófa következtetik be Hadsereg — és katasztrófa? Több se kellett a királynak: szó se lehet róla! Ez kellett a miniszterelnöknek is. Hazajött — és hallgatott. Egyszer csak megsűrgeti a horvát miniszter: mi van a horvát vasuti nyelvvél? Talán jó lenne, ha magad mennél föl Bécsbe megsűrgetni — felelt a miniszterelnök. A horvát miniszter föl is ment, de nem tudta, hogy már kikövezték az utját. Előhozta a királynak, aki hallani sem akart a dolgról. A horvátok akkor elcsendesedtek — és máig se tudjuk, hogy ki vágta be ravaszul az utjukat!

Kérőbe.

— A Határőr eredeti tárcája. —
Írta: Boros J. Mihály.

Virág Péter tanító úr egy nagy napon még nagyobb tette határozta magát s a legnagyobb ostobaságot követte el világlétében. Hogy pedig a tett mezejére léphessen, betoppant Kóro Rózi tanítónéni lakásába. Az elmaradhatatlan köhécselések, fészkelődés, dadogás és habozás meg egyéb feltételek után pedig szólott imígyen:

— Hajlandó volna-e kérem fizetését az én fizetésemhez kötni, vagyis velem házasságot kötni az elírt törvények alapján?

Azt hiszem kérem, nem kell festenem a gyenge pirt, ami Rózi néni arcán végig lebbent, sem az ideges babrálást öszülő hajában, de még azt a titokzatos bájos vagy gunyos mosolyt sem, amely az említett pírral verseny futósdit játszott, mely előjátékok után a következő langyos zuhanyt bocsátotta Virág Péter tanító úr fejére és ennek egyéb részei között pelyhedző bajuszára:

— Maga fiam igen derék legény lesz egy-néhány esztendő múlva s ha úgy tetszik, míg

szárnyaira nem bocsáthatom, fiamnak fogadom. Most még igen heves a repkedése, hamar szárny-szegetten a földre hullna. Különbén a nap öröme mére megiszik nálam egy teát?

— Óh kérem — mondá elérékenyülten a tanító úr és szendén lesütötte szemeit.

— Vége, — monologizált magában — lesütött a napom, fizetésrendezésem dugába dőlt... Egy nő, aki visszautasítja házassági ajánlatom... Óh idők, óh leányok!

Bánatosan tekintett fel a plafonra, még le a földre, aztán ujjával dobolni kezdett az asztalon, miközben egy szomorú couplét füttyörészett pianissimo.

Ezalatt kívülről furcsa hangegyveleg hallatszott be, spiritusz sístergés, csésze csengése, kanál csörrenése, meg egy fányérka szívének repedése, ami egy pillanatra összerendezte az ábrándozó ifjút s azt a hiedelmet keltette benne, hogy az ő szíve pattant ketté.

Csakhamar meggyőződött, hogy nála minden rendben van, mire elhatározta magában, hogy ma kivételesen citrommal issza teáját, melynek ize legjobban felel meg lelkiállapotának.

— Pardon, hogy oly sokáig hagytam magára, de cselédem elküldtem s én, vén csontjaimmal már nem tudok oly ügyesen mozogni, mint hajdanta, amikor még oly ifju voltam, mint maga fiatal barátom!

— És bohó — toldotta meg szellemesen a tanító úr, mire kacagás és viszontkacagás következett és egy anyai felsőbbbségű arcegyintés a tanító néni részéről az úr részére.

S most szürcsölik a teát, ropogtatják a teásüteményt, mert nem szeretik áztatva s a szürcsölés egyhanguságát élénkíti egynémely kináló, köszönő és szabadkozó kifejezés.

— Talán ebből a püsszedliből parancsol?

— Kezét csókolni, köszönöm szépen.

— Csak hagyja kérem, nem baj!

— Óh, én ügyetlen!

A teázásnak végeszakadt s egyuttal a napnak is. Künn alkonyodni kezdett, Virág tanító úr szívében már bealkonyodott. Szél indult meg az utcán, sóhaj a kosárral és teával megrakott úr száján. Sőt sóhajok, de sőt, minthogy kívül esni kezdett, bévül egy könny hullott az ötven filléres szőnyegre.

Iparpolitika.

Önálló vámterület és nemzeti iparfejlesztés, ezekről beszél ma mindenki nálunk; még talán a csecsemő is ezt gyűgyögné, ha értelmesen gondolkodni tudna. Mert most ezek a jelszavak vannak divatban és nálunk mindennek a divat szabja meg az irányát, még a politikának is. Örvedetes dolog, hogy a gazdasági önállóság és iparfejlesztés gondolata annyira népszerűvé tudtak válni, holott eddig kizárólag közjogi kérdések alkották az érdeklődés tárgyát. Csak azután bele ne junk ebbe a divatba is.

Csodálatos jelenség, hogy mi csak banketteken és újságcikkekben tudunk hevülni a magyar iparért, de a gyakorlatban mit sem teszünk érte. Még a tulipán-mozgalom sem tudott lendíteni a magyar gyártmányok keresletén; a mi iparpártolásunk legfeljebb a gyufáig terjed. Arra kényesek vagyunk, hogy magyar gyufával gyujtsuk meg illatos havannánkat, de ennél többet azután ne is várjon tőlünk a haza.

A törvényhozás megszavazta az iparfejlesztésre a százmilliókat, de minő eredményt várhatunk az olyan iparpolitikától, mely kizárólag idegen tőkepenz segítségével véli a magyar ipart megteremtetni? Kétségtelen, hogy a mi különös viszonyaink között a külföldi tőke beözönlésének is örülnünk kell; bár az így keletkező nemzeti ipar nagyon hasonlatos az üvegházi növényhez. Mikor gondol végre a magyar társadalom arra, hogy a maga erejéből teremtsen gyáripárt? Mondják, hogy szegény nemzet vagyunk és ez — fájdalom — igaz is. De várhatjuk-e gazdasági helyzetünk fellendülését, mikor a gyári vállalatok alapítását kizárólag külföldi tőkéseknek engedjük át? Ezek a külföldi pénzen megteremtett vállalatok legfeljebb munkát adnak a népnek, de a nyereség a külföldi tőkések zsebébe vándorol és mi hiába várjuk az ipari jólét áldásait.

Pedig másképp is képzelhetnők a dolgot. Ha a mi nagyvagyonu magnásaink egy szép napon elhatároznák, hogy az egyoldalú mezőgazdasági termelés helyett egyuttal gyáripari vállalatokra adják a pénzüket, akkor egyszeriben másképp állanának az iparfejlesztéssel. De nemcsak a magnásokról van szó, hanem az egész magyar társadalomról. A statisztika bizonyítja, hogy takarékpénztárainkban igen jelentékeny tőke van felhalmozva. Még a kis mezővárosi takarékpénztárak is százezreket, sőt milliókat forgatnak évenként. — Mekkora ipari fejlődést lehetne teremteni, ha a magyar közönség arra a meggyőződésre ébredne, hogy tőkéje után nagyobb jövedelmet élvezhet, ha ipari vállalkozásba fekteti és nem takarékpénztárba hordja. A magyar ember azonban érthetetlen módon vonakodik minden vállalkozástól, ha százzszor bizonyítják is neki, hogy a vállalat meghozza a maga busás nyereségét.

Egyszerre csak felgyúlt a lámpa a tanító úr tüzétől; vele csaknem egy időben csukódtak be a zsalúk. És mikor az alvó lámpa meggyuladott, Virág égő szive kialudott. Különös varázsa van a lámpafénynek. Ime most meg a tanító néni szive telt meg a legmeghatóbb érzelmekkel.

— Hajh, hajh!... S így egyedül kell eltöltenem egy életet... Pedig — noha még fiatal, de elég komolynak tartom, hogy megértse — nincs szörnyebb valami, mint a sir széléről visszatekintve arra eszmélni, hogy egyedül tettünk meg egy-kettőnek kijelölt utat!

— Óh, én megérttem, sőt magasztalni tudom a hősiességet, mellyel egy nő oly büszkén kocsolyázik végig az élet göröngyös jégén!

— Igen fiam!... Néha voltak pillanataim, — reméltem nem magyarázza félre szavain, — midőn odavetettem volna magam bárki karjaiba, ha éreztem volna benne az erőt, hogy összetud roppantani, meg az észét, hogy hódolni tudjak!

Az óra minden tekintet nélkül elűtötte a hetet, Virág tanító úr vacsora idejét, mire minden marasztalás dacára, — hogy egy rémregényből vett találó kifejezéssel éljek — „a távozás himes mezejére lépett“.

Az ajtóból még egyszer visszanezött boldogtalansága helyére s a tanító néni enyelegve tette kezeit a tanító úr vállaira, miközben e szavakkal bocsáta őt el magától:

— Kár, hogy maga nem adoptálhat engem, így még a felesége is lehettem volna!

Mi csak takarékpénztárakat tudunk alapítani, de ebből azután annyi van, hogy lassanként egyik a másiktól nem tud megélni. Pedig a pénztárakra csak annyiban volna szükség, hogy azt a pénzt kamatoztassák, amelyet hasznosabban elhelyezni nem vagyunk képesek. Míg a magyar közönség ezt be nem látja és maga nem áll be pénzzel vállalkozónak, addig hiába beszélünk nemzeti iparról, hiába szavazunk meg százmilliókat annak a támogatására és hiába várjuk, hogy a magyar gyáripár Minerva módjára tejes fegyverzetben ugorjon elénk.

Eltrevaló nemzetek nem a külföldi tőkéből várják gazdasági fellendülésüket, hanem a maguk erejéből igyekeznek megteremteni mindazt, amire az országnak szüksége van. Nekünk is így kellene eszelekednünk, akkor a kivándorlás egyszerre elapadna, kenyérhez jutna a nép és munkaszerezet, vagyonszerzés vágya hatná át az intelligens társadalmat. Így azonban csak sopánkodni tudunk és az állami támogatás lépesvesszőjével kezünkben várjuk, hogy majd csak rája ragad valami a külföldi népek hangyaszorgalmának és életrevalóságának felhalmozott készletéből. Ez azonban nem a nemzeti erőgyűjtés módja, hanem önkéntes adózás a külföldnek. És mialatt elhetetlenségünk fejében uszorkamatot fizetünk, nem vesszük észre, mint csuszik ki lábunk alól az ősi föld, gazdasági rendszerünk egyetlen bázisa, mely talantul terhelve egyre sürűbben cserél gazdát, mintha a latin költővel mondani akarna: veters migrate coloni!

Harc a tiszai hidért.

Titel és Óbecse versengése.

A lokálpatrioták szervezkedése.

A Tisza alsó részén emelkedő harmadik hid kiépítésének kérdése nagy harcot idézett elő a *titeli* és *óbecsei* érdekeltség közt.

A *Határőr* olvasói ismerik azt az intenzív agitációt, amelyet lapunk a Tiszának *Titel*-re való áthidalása mellett megindított és amely Ujvidék társadalmát, törvényhatóságát és kereskedelmi és ipari világát a titeli áthidalás sikere érdekében csatasorba szolitottuk. Ujvidék törvényhatósági bizottsága egyhangú határozattal a titeli áthidalás mellett döntött és ennek érdekében Ujvidék, Pancsova, Titel és az érdekelt körök hatalmas részvételével monstrekiüldöttség jött *Kossuth Ferenc*, kereskedelmi miniszterrel, akinek *Teleki Árvéd gróf*, városunk országgyűlési képviselője, az egyesült küldöttség vezetője terjedelmes megindokolt memorandumot nyújtott át, melyben kimerítő részletességgel, objektivitással és statisztikai adatokkal be van bizonyítva, hogy a *titeli* áthidalás *országos érdek*. A küldöttség, — melyben *Balla Aladár* dr. főispánunk, *Bohus Károly*, a pancsovai kerület országgyűlési képviselője és számos előkelőség vett részt, — a memorandumot *Kossuth Ferenc* melegen a figyelmébe ajánlotta. *Kossuth Ferenc* megnyugtatta a küldöttséget, hogy a tiszai áthidalás *csakis országos érdek* szempontjából lesz megoldva.

Ezek után cseppet sem tudjuk megérteni az *óbecseiek* további küzdelmét. Olyan cinizmust csak nem tételünk fel róluk, hogy a Tiszának *Óbecsénél* való áthidalását *országos érdeknek* merjük mondani. És Óbecse ugyánzik mégis *mer*. Ha mást nem: monstre küldöttséget készül a kereskedelmi miniszterhez menesztetni, hogy kimutassa mikép Óbecse népes vidékének s a vele kapcsolatos sok virágzó községnek feltétlenül előnyben kell részesülnie az elmaradt Titel és az oda tartozó óriási ármentesítetlen területek fölött.

Az óbecsei mozgalom főleg a kereskedők és iparosok élesítik és az a tervük, hogy még e hó végén hatalmas, nagy küldöttséggel keressék föl *Kossuth Ferencet*, akinek figyelmét felhívják arra a memorandumra, a melyet *Balaton Gyula* dr., az óbecsei járás főszolgabírája dolgozott ki a tiszai áthidalás kérdéséről és juttatott a vármegye útján a kereskedelmi miniszteriumba. A küldöttségben az érdekelt vidék országgyűlési képviselői, a megyei főispánok is résztvesznek és a vezetésére egy országos nevű politikust óhajtanak megnyerni.

A lokálpatrioták ezen újabb mozgalma sem fogja *Kossuth Ferencet* megtéveszteni és kétséget nem szenved, hogy *Kossuth* átlát a szítán és az *országos* érdekeket a lokálerdekek fölébe fogja helyezni. Az egész harcban legfeljebb az lehet a féltő, hogy most már a tiszai áthidalás ügye egyelőre egészben lekerült a napirendről.

Nem érdektelen az a szélében-hosszában terjesztett hír, — melynek hitelességeért nem felelünk, — hogy Óbecsén a *Teleki Árvéd gróf* által vezetett deputáció ellensúlyozására szervezendő küldöttség vezetése ugyancsak egy „igen előkelő politikust“ keresnek és egy óbecsei „vezérférfi“ állítólag azt mondotta volna: „a küldöttség vezetésére egy *gróft* keresünk, mégha oly kicsi is, mint az öklöm, csak *gróf* legyen“.

Éz karakterizálja az óbecsei lokálpatrioták mozgalmát.

De aziránt nyugodjanak meg a derék óbecseiek, hogy a mérleg serpenyőjét nem a monstre küldöttségük, hanem csak az „*országos érdek*“ fogja lenyomni tudni.

Hova kerüljön a szinkör?

Ide s tova már egy éve lesz, hogy Ujvidék törvényhatósági bizottsága egyhangú határozattal kimondotta, miszerint városi szinkört épített. A törvényhatósági bizottság egyben azzal a kérelemmel fordult a belügyminiszterhez, hogy a szinkör építéséhez nagyobb állami segélyt nyújtson hozzá. *Andrássy Gyula gróf*, belügyminiszter *nyolcvanezer* korona állami támogatást engedélyezett. A hiányzó 70–80 ezer korona a magyar színészet támogatására évente a költségvetésbe illesztett 3000 koronával könnyen törleszthető volna. A szinkör tehát a város polgárainak minden legkisebb megterhelése nélkül épülne fel, a város egy díszes kulturintézménnyel gyarapodna, a magyar színészet pedig biztos ott-hont kapna.

És csudák-csudája dacára, hogy minden simán mehetne, dacára, hogy a szinkör építésével már soká nem késztünk, — mert különben jövrőre is esténkint 90 korona színház ellenében *Dungyerszky* ur kezéire lesz a magyar színészet rászorulva, — a városi tanács sehogyse akar a kérdéshez hozzáfogni, már nem is szólva a keresztülvitelről magáról, hanem a városi tanács, a határozat után egy évvel még azt se tudja, hogy hova építsük a szinkört?

Mintha már látnók a meglepetésekben és ötletszerűségeken utazó tanácsot, amikor egyszerre, úgy jobbik kedvében, üstökénél megfogja a szinkör kérdését és hirteleniben, — sürgősségre hivatkozva, — nyomban, meg gondolat nem tűrő határozatot fog provokálni akarni. És a törvényhatósági bizottság, — nem akarunk jóságnálni, de így lesz, — zümmögni fog egy kissé és végül csak „meghajol a kényszerhelyzet előtt“ és mégis jóváhagyja a tanácsi késedelmezést.

Bennünket azonban semmiféle veszélyez abban, hogy ezt a kérdést már most tárgyaljuk. Nem tudjuk, hivatalosan, nem-e, de a tanács azzal a szerencsétlen eszmével foglalkozik, hogy a szinkört az *örménytöltés mellett a Barára építeni* — fogja javasolni.

Ákár hivatalosan vélekedik így a tanács, akár nem, ez az eszme szerencsétlen és parancsólólag kölelességgé teszi, hogy ellene már most határozottan állást foglaljunk és annak illetően módon való esetleges létesülését bár gyenge erőnkkel meghiusítani kíséreljük. A szinkör kérdése elsősorban hazafias kérdés. Ott-hont adunk vele és benne a *magyar* színművészetnek. A szinkör tehát olyan helyre kerüljön, ahol az mindenképpen meg is közelíthető és a közönségnek lehetővé tesszük, hogy a szinkörbe el is járjon. Már pedig az örménytöltés mellett a terület a legközelebbi 10–15 éven belül aligha fog beépülni, az odavezető út nem megfelelő, a világítás gyatra és ami a legfőbb: a Limánból és a gyártelepekről kiáradó penetráns bűz a szinkört eleve is tönkreteszti. Oda csak senki el nem jár szórakozni, ahol zsebkendővel kell az orrát befognia. A közönség nem szokta meg a poros örménytöltést és amíg ott teljesen rendezett viszonyok nem lesznek, nem is fogja megszokni. Hogy pedig ott mikor lesznek rendezett

viszonyok szólan. E tanács ter

Hát kicsinyek meg kell nem épít

Egye

zsadomb

körülvev

utca, —

viszonyol

ságában,

lesznek,

közönség

van az eg

helyes s

ménytől

zsadomb

tanácsor

örményt

De

voltából

térni.

Szob

Rák

Zo

elhatár

fejedelt

székkel

marada

A

hívtát

Zombor

Az ors

nisz

AL

s neme

és a sz

ak

legdrág

dobván

al

ujhodá

al

küzdel

gyelem

számk

a

forrás

minde

semmi

a

sz'a ac

honta

gaság

a

soksz

egyet-

haza-

kicsit

I

gyei

ülésé

indit

székb

a sza

bünt

get:

nagy

végig

jöve

fordu

közö

tővé

II.

terje

szól

célt.

pénz

társ

nak

kérj

viszonyok, — arról csak felesleges hosszabban szólni. Egybevetve tehát az elmondottakat a tanács tervét szerencsétlenül tartjuk.

Hát akkor hová kerüljön? Köztereink kicsinyek és oly kevesen vannak, hogy nekik meg kell kegyelmeznünk és azokat szinkörrel nem építhetjük be.

Egyedül megfelelő helynek a sétatéri rózsadombot tartjuk. Magaslapon van, egy parktól körülvéve. Az odavezető ut, — a Duna-utca, — jól van ki világítva, az egészségi viszonyok is jobbak, mint a Limán szomszéd-ságában, a közbiztonsági állapotok is jobbak lesznek, mint a Limánon lennének és végül a közönség arrafelé szívesen eljár, hisz arra van az egyedüli üdülő helyünk: a 4 filléres ülőhelyes sétaterünk. Ezer érvelhet az örménytöltés ellen, de hisszük, hogy a tanácson kívül az egész város ellenezné az örménytöltés építendő szinkört.

De különben, ha a kérdés a tanács jóvóltából aktuális lesz, erre még vissza fogunk térni.

Szobrot II. Rákóczi Ferencnek!

Rákóczi emléke megyénkben.

Zombor város nemes és hazafias társadalmi elhatározta, hogy II. Rákóczi Ferenc nagy fejedelmünk emlékére Zomborban a megye székhelyén, a dicső kuruc Rákóczi-korszak maradványát és örök hirdetőjéül szobrot emel. A szoborbizottság a következő lelkes felhívást bocsájtotta ki:

Szobrot II. Rákóczi Ferencnek!

Zomborban, Bács Bodrog vármegye székhelyén Az országos gyűjtést engedélyezte a belügyminiszterium 373336/1907./VI-a szám alatt

Aki fennkölt lelkének minden gondolatával s nemes szívének minden lüktetésével a hazáért és a szabadságért lángolt;

aki az elborított szent javakért az élet legdrágább kincseit: békét és boldogságot eldobván, harcra szállt;

aki a nemzeti állam régi fényének megújulásáért odaáldozta királyságot érő birtokait; aki hazáért és szabadságért vitt dicsőséges küzdelmének igazságát az önkény-kínálta kegyelemért meg nem tagadván, életfogytig vállalt számkivetés minden keserűségével pecsételte meg; annak emléke időtlen-időkön át buzgó forrása azon hazaszeretnek, mely a hazáért mindent áldoz, de a hazát el nem alkudja semmiért;

annak emléke örökön éltető kútfeje azon szabadságimádatnak, mely inkább sorvadoz a hontalanság bubánatában, sem hogy fényes szolgaságba hajtaná fejét;

annak emléket maradvány ércben meg kell sokszorozni s juttatni kell belőle mindenható egyet-egyet, hogy mindenütt élessze s táplálja a haza- és szabadságszeretetet a haza nagy és kicsiny fiainak szívében egyaránt.

Ez a gondolat vezérelte Bács-Bodrog Megyei Irodalmi Társaságot, midőn első ünnepi ülésén elhatározta, hogy országos mozgalmat indít II. Rákóczi Ferenc emlékének a vármegye székhelyén ércben való megörökítése végett.

Ha valahol, itt van szükség arra, hogy a szabadság nagy hősnéke ércemléke hirdesse a büntetlenül meg nem szeghető szent kötelességet: a haza- és szabadságszeretetet, itt, ahol a nagy fejedelm és Vak Bottyán vitéz kurucái végig gázolták a haza ellen támadt hálátlan jövevényeken.

Ez eszme hódító erejébe vetett bizalommal fordulunk a városhoz, a vármegyéhez s az ország közönségéhez, hogy áldozatfílléreivel tegye lehetővé az eszme megvalósítását.

Hazafias kegyelettel kérjük, vegye szívére II. Rákóczi Ferenc emlékének megörökítését, terjessze a gyűjtő ívet ismerősei körében is és szolgálja hazafias lelkesedéssel a hazafias szent célt.

A törvényhatóságokat, a hatóságokat, a pénztintézeteket, az egyesületeket, a testületeket, társasköröket, a társaságokat kérjük, adakozzanak a hazafias szent célra.

A hazafias eszmékért lelkesülő honleányokat kérjük, támogassák kegyeletes törekvéstüket.

A hírlapokat kérjük, tegyék közzé jelen felhívásunkat.

Az ifjuság is lelkesüljön a magasztos eszméért; a hazafias kegyelet édes érzése lesz érte jutalma.

A nyilvános nyugtázást a Zomborban megjelenő lapokban tesszük közzé.

A hazafias adakozás minden fillérjét hálás köszönettel veszi a szoborbizottság.

A begyűlt pénz, postautalványon, a felhívás szövegétől elkülönített számozott gyűjtőív lap pedig egyszerű borítékban küldendő be Zomborba, a Zombori Takarékpénztár címére.

A gyűjtőív lapok beküldésének határideje 1907. évi december hó 1. napja.

Isten áldása legyen a nagy szabadsághős emlékének!

Hazafias tisztelettel

Zomborban, 1907. évi június hó 1. napján.

Dr. Városy Gyula, kalocsa-bácsi érsek, valóságos belső titkos tanácsos, diszelnök. Fernbach Károly, Bács Bodrog vármegye és Zombor szab. kir. város főispánja, diszelnök. Vojnits István, Bács Bodrog vármegye alispánja, tiszteletbeli elnök. Hauke Imre, Zombor szab. kir. város polgármestere, tiszteletbeli elnök. Fernbach Péter, Zombor szab. kir. város országgyűlési képviselője, tiszteletbeli elnök. Vértési Károly, a Bács Bodrog Irodalmi Társaság- és Rákóczi szoborbizottság elnöke. Rácz Soma, Buday Gerő, szoborbizottsági alelnökök. Dr. Pataj Sándor főtitkár. Prokópy Imre, titkár, Trencsény Károly, titkár. Dr. Dömötör Győző, Petényi József, Zsoldos Benő, jegyzők. Vujeyich Alajos, pénztáros. Dr. Balogh Ernő, Dr. Donoslovits Vilmos, Dr. Falcione Nándor, Henneberg Sándor, Dr. Kabos Márton, Latinovits Szaniszló, Mayer István, Mérő Ignác, Dr. Radványiné Ruttkay Emma, Rittinger Antal, Steiner Lajos, Szondi Mátyás, Tantner Ottó, Zsulyevits Ernő, szoborbizottsági tagok.

HIREK.

Színházi heti műsor. Vasárnap délután: A milliárdos kisaszony, este először: A harang, legenda. Hétfőn először: Szép Ilonka, daljáték. Kedden először: Elnéranlt harangok, színjáték. Szerdán: Hoffmann meséi, opera. Csütörtökön délután: Tolvaj, színmű, este: Suhanc, operett. Pénteken először: Eszményi férj, színmű. Szombat először: A mult, vigjáték. Vasárnap d. u.: Mulató istenek, operett: este: Szép Darinka, népszínmű.

Kackiás legény. *Ős Ferenc*, a legények nem azon fajtájából való, aki saját árnyékától egyhamar megijedne. Valósággal kackiás legény, aki bizony a korcsmában is megmutatja, hogy ki a legény a csárdában. Néhány nap előtt a Winkle-féle sörcsarnokba tért be, ahonnan azonban némi adósság hátrahagyása után el akart távozni. Persze a vendéglős se hagyta magát úgy egyszerűen kinulláztatni és utját állta a a hősök legénynek. A vita vége az lett, hogy *Ős Ferenc*, a vendéglős nagy utcai ablakát betörte, továbbá a vendéglős légszusz-lámpáit leütötte. Eközben azonban rosszul járt, mert az üvegszilánkok fején és kezén súlyosan megsebesítették. *Jfju Zanbauer Agoston* rendőrkapitány az ügyeletes orvos tanácsára a súlyosan sérült legényt a kórházba vitette, ahonnan, ha kikerül, — a rendőrség fogja kackiásságáért felelőségre vonni.

A Chevra Kadisa új elnöke A Chevra Kadisa izraelita szent egyet választmány, — *Ernst Józsefnek* az elnöki állásról való lemondása folytán, — a megüresedett elnöki állásra csütörtök este 6 órakor tartott ülésén egyhangulag *Schaffer Samút* választotta meg. Az új elnöknel a szokásos tisztelgés egyelőre elmarad, mert *Schaffer Samú* néhány hétre fűrdőhelyre utazik.

Ujvidékre szöktetett leány. A ma realisztikus világban már a romantikának, az igazi, hamisítatlan idealizmusnak kevés szerep jut. Már a leányszöktetések nem szerelemből történnek és amint az alábbi eset mutatja a szöktetéseket is az anyagi érdek kezdi uralni. *Kocsis Józsefné*, zentai lakosnő panaszt tett az ujvidéki rendőrségnél, hogy Mariska nevű leányát egy előtte ismeretlen lovag megszöktette. Az anya a megszöktetett leányát mindenütt kerestette, de fáradsága kárba veszett, mert semmiképen sem tudott a leány nyomára jutni. Most azonban *Kocsisné* levelet kapott leányától, akit a Don Juan-ja Ujvidékre

szöktetett és ebben a levélben a „boldogtalan” leány elpanaszolja, hogy hűségi és szerelmi esküt fogadott lovagja Ujvidékre csalta és itt egy éjjeli mulatóhelyre vitte, hol erővel ott tartották. *Kocsisné* a zentai rendőrség útján megkerestette az ujvidéki rendőrséget, hogy az elcsalt leányt toloncoltassa haza Zentára. *Waller Vilmos*, rendőrkapitány a leányt egy éjjeli mulatóhelyen meg is találta és onnan kivéve, kényszerítve Zentára küldette. — Ezzel az ügyet azonban nem tekinthetjük elintézetnek. Erélyes és kíméletlen nem ismerő vizsgálatot és amennyiben kiderülne, hogy igaz a leány azon vádja, hogy erőszakkal tartották fogva, úgy a bűnösök példás és szigorú megbüntetését követeljük, hogy a leány és emberhűskereskedelem ezen leghitványabb fajtája kellőképen megtoroltassék. Kiváncsan várjuk a vizsgálatot, melyet figyelemmel fogunk kísélni.

Szocialista népgyűlés. A magyarországi szociáldemokrata párt hivatalos lapja a Népszava útján meghirdette az országos harcot, melyet a párt az általános választójogért szándékozik végigküzdeni. Május hó 26-án a fővárosi és az összes vidéki pártszervezetek nyilvános népgyűléseket tartanak, melyek napirendjén mindenütt „Az osztrák választójog és a magyar parlament” és „A vasutasok pragmatikája” szerepelnek. Az ujvidéki szociáldemokratapárt vezetősége nevében *Zsivanovits Gábor* párttitkár és tsaí június hó 2-ára a törvényház melletti tere a rendőrségtől fenti napirenddel népgyűlés engedélyezését kérték. A rendőrség a népgyűlés megtartásához az engedélyt megadta.

Csöd bíróságunk területén. Az ujvidéki kir. törvényszék *Davidovics Áca* csurogi kereskedő ellen a csődöt elrendelte. Tömeggondnokul dr. *Schwartz Henrik* zsabylai ügyvéd nevezte-tett ki.

Ujvidék árvízveszedelme. A Duna vize naponta néhány centiméterrel áradt és a mai 6 méter 25 centiméter magas vizállás hat centiméterrel elhagyta az 1895-iki árvíz magasságát és veszedelmesen közeledik az 1876-iki nagy árvíz színéhez. A Duna partjain erős töltések készülnek, és sok száz munkás éjjelnappal szakadatlanul dolgozik a töltésen, melyeket fegyveres rendőrőrszáratok védenek a megrongálástól.

Cziózeri Pálék Szegeden. A délvideki pénzhamisító bandák közül a legveszedelmesebbet néhány hét előtt fogta el az ujvidéki rendőrség büntügyi osztályának érdemes és igen ügyes vezetője: *Vései Elek* rendőrkapitány. A banda feje *Martha István* fényképező. *Martha* már többször volt büntetve, legutóbb is három évre volt elítélve betörésért s a nagyenyedi fegyházban kellett volna letöltenie, de egy évvel ezelőtt megszökött s azóta nem tudták elfogni. Ujvidék körül bujdosott s közben pénzt hamisított. Ő fényképezte a százkoronást és ő is nyomta a bankókat. *Martha* intézte a az egész banda ügyét. Először *Cziózeri Pált* vette maga mellé, később csatlakoztak még hozzá *Lódi Mihály*, *Beke István*, *Sipos Ferenc*, *Beke Istvánné*, *Lódi Mihályné*, özv. *Tompa Mihályné*. Az ujvidéki rendőrség legelőször *Tompa Mihálynét* fogta el, aki aztán leleplezte az egész bandát, akiket az ország különböző részén sikerült is letartóztatni. Ez évi január óta voltak fogva Ujvidéken s a vizsgálatot csak most fejezték be ellenük. Vasárnap jeggel aztán erős csendőri fődözet mellett, keményen összevasalva Szegedre szállították. Egyelőre az ügyesség fogházában helyezték el őket.

Társas kirándulás Pécsre. Az „Ujvidéki Lloyd” a következő felhívást bocsájtotta ki: „Társas kirándulás Pécsre. T. c. Május hó 15-én nyílt meg az országos pécsi kiállítás! Nagy- és kisiparunk tíz éves nagy arányu fejlődését ott mutatja be. Alkalmat akarunk nyújtani egyleti tagjainknak, hogy kényelmes, kellemes és olcsó módon a pécsi országos kiállítást megtekinthessék. Egyletünk: június hó 23. és 24-ére társas kirándulást rendez Pécsre, gondoskodni fog az utazásról és elszállásolásról. Részletes teljes programot és a költségek összegét június hó 15-ig fogjuk köz-

zétenni. A kiránduláson részt vehet minden újvidéki polgár. Jelentkezni lehet legkésőbb f. évi június hó 15-ig egyetünk titkárnál. Minél tömegesebb a jelentkezők száma, annál olcsóbbá válik az utazás. Kelt Újvidék, 1907 május hó 20-án. Az Újvidéki Lloyd. — A magunk részéről csak örvendeni tudunk azon, hogy Újvidék kereskedői- és ipari körei a pécsi kiállítás iránt ily meleg érdeklődést tanúsítottak és hisszük, hogy kereskedőink és iparosaink tömegesen vesznek részt a Pécsre tervezett kiránduláson és az ott tapasztaltakat és tanultakat az újvidéki kereskedelem és ipar erősítésére fogják felhasználni.

Eljegyzés. Wirth Gyula, a helybeli Kaszovits Zsigmond és tsa cég könyvelője eljegyezte Rein Annuska urleányt Barcstelepről.

Alapítványhely a hadapródiskolákban. A városi tanács közlirre teszi, hogy a császári és királyi közöshadseregben hadapródiskolákban magyar-honos ifjak részére fentartott és az 1907/8 tanév kezdetén betöltendő magyar állami-alapítványi, magán-alapítványi és tandíj-fizetéses helyekre vonatkozó Pályázati hirdetmény, a katonai ügyi osztálynál (városháza II. emelet 32. ajtószám) elfekszik és hogy abba a hivatalos órák alatt be lehet tekinteni.

Az ártezi fürdő új pályázatának eredményei.

Az áprilisi városi közgyűlés tudvalevőleg **meddőnek** nyilvánította az ártezi fürdő építésére kiírt pályázatot s tette ezt pedig azért, mert a beérkezett ajánlatok jóval meghaladták az előírnyozott összeget. A városi közgyűlés egyben új pályázat kiírását rendelte el, amely tegnap, e hó 25-én délelőtt 10 órakor járt le. Amint az érdeklődésből már eleve is következtetni lehetett, jóval többen, mint először pályáztak erre a tekintélyes összegű városi munkára.

Szalay Lajos, kir. tanácsos, polgármester, a városi tanács, **Francsek Imre**, tervező mű-építész műsz. és a nagy számban megjelent érdeklődők jelenlétében szombat d. e. pont 10 órakor bontotta fel a városháza kis tanács-termében a beérkezett ajánlatokat.

- A beérkezett ajánlatok a következők:
1. Barta Károly villanyszerelő Budapest, 1076 korona.
 2. Simonyi Mihály kőműves- és ácsmester Újvidék, (kőműves, ác, falburkoló, szobafestő, cserépfedő, felirati táblák.) 169.991 korona 26. fillér.
 3. Romanovics Száva asztalos (Újvidék), 10% ráfizetés.
 4. Urbach Miksa Budapest falburkoló, 15.180 korona.
 5. Schillinger Vilmos Budapest falburkoló, 16.534 korona.
 6. Knuth Károly Budapest, vízvezeték és csatornázás és berendezés 63914.99 korona.
 7. Bogdány és tsa Budapest vízvezeték, csatornázás, légszeszberendezés 58982.27 k. és saját terveik szerint 56164.14 korona.
 8. Spirka József villamosberendezés (Újvidék) 1638 korona.
 9. Tunner Arthur Temesvár földkőműves ác, és beton 168444.30 kor.
 10. Feldmann Hugó Budapest vízvezetési és fűtési munkák 62973.88 kor. saját terve szerint 63000 kor.
 11. Pekló Béla és Linarics Vilmos Újvidék, kőműves, ác, bádogos, cserép, asztalos, lakatos, üveges, mázó, szobafestő, felirati táblák, 212659 korona.
 12. Zikmund és tsa Újvidék vízvezetési berendezés 63938 kor. 11 fill.
 13. Tikmayer Antal Újvidék kőműves, kőfaragó, cserépfedő, fölemunka 162703 k. 70 fillér.
 14. Basztalovics István ácsmester Újvidék ácsmunkára 13501 k. 30 fillér.
 15. Frieze Zsigmond Budapest vízvezeték, csatornázás és bádogos munkákra 68661 kor. 49 fillér.
 16. Hodoványi Andor Újvidék mázó, szobafestő és felirati táblákra 6719 k. 19 fill. második ajánlata 17% engedmény.
 17. Beck Károly, Brezovác András és tsa Újvidék kőművs, ác, cserépfedő, bádogos, asztalos, lakatos, szobafestő, mázó, üveg táblák 203296 kor. 09 fillér.

18. Strömmer Lipót Újvidék, vízvezeték, csatornázás, légszeszberendezés, fűtés régi alapon 20% engedménnyel.

19. Neumann Lajvs Budapest vízvezeték, csatornázás, légszesz, fűtés 67059 kor 93 fl.

20. Hadinger A. Budapest összes munkákra 174331 kor. 91 fillér.

21. Walla József beton, terazzo, burkoló 33490 kor. 70 fillér.

A gazdasági bizottság a legközelebbi napokban, a városi közgyűlés pedig június 5-iki ülésén fog a pályázat sorsa felett dönteni.

Politikai főmunkatárs: Kalmár Antal dr.
Felelős szerkesztő: Mayer József.
Társ szerkesztő: Medvetzky Imre dr.

Nyilt-tér.

HIRDETÉSEK.

Az újvidéki kereskedő ifjuság körhazai egylete.

MEGHÍVÓ.

Az 1907. évi XIX. t.-c. 205. §-a következtében az 1891. évi XIV. t.-cikkkel elismert jellegű betegsegélyző pénztárak megszűnnek, ennél fogva a mi „Újvidéki Kereskedő Ifjuság Betegsegélyző Pénztára” is megszűnik, minél- fogva felkéretnek valamennyi egyleti tag-urak, miszerint az 1907. évi június hó 2-án d. e. 11 órakor „RUZSICSKA”-féle dunaparti vendéglőben megtartandó

rendkívüli közgyűlésre

megjelenni sziveskedjenek.

TÁRGYSOROZAT:

1. Jelenlevő tagok hitelesítése.
2. Az igazgató választmány jelentésének fel- olvasása a betegsegélyző pénztár feloszla- tásáról és vagyonának szétosztásáról.
3. Felszámoló bizottság választása.
4. Tiszteletbeli tagok választása.
5. Két tag választása a jegyzőkönyv hitele- sítésére.

Kelt Újvidéken, az 1907. évi május hó 23 án tartott igazgató választmány üléséből.

Az igazgatóság.

Ezen magyar gyártmányból évenként több százezer liter lesz **BÉCSBE** szállítva, a hol 1906. évben a közegészségi kiállításon **Diszoklevéllel** és arany haladási éremmel lett kitüntetve,

Dupla Maláta Sör

Szent István védjeggyel

a Kőbányai Polgári Serfőző r.-t. készítménye.

Kitüntetések:

- Budapest 1896: Diszoklevél.
- Páris 1900: Grand Prix.
- Flórenz 1904: Grand Prix.
- Nápoly 1905: Grand Prix.
- Palermó 1905: Grand Prix.
- Bécs 1906: Diszoklevél.

Mindenütt a legelső díj!

Kitűnő élvezeti és egyszersmind hatásos gyógyital

idegesség, vérszegénység, gyomor- bajok, álnatlanság, étvágytalanság stb. ellen.

Ajánlják:

- Dr. Ángyán, Dr. Elischer, Dr. Herzog, Dr. Kéty, Dr. Korányi, Dr. Laufenauer és Dr. Liebmann, egyetemi tanár urak Budapesten.
- Dr. Glax tanár, csász. és kir. kormánytanácsos, fürdő-előjáró, Dr. Ebel, Dr. Gorsky, Dr. Kostecky, Dr. Szemere, Dr. Szigeti orvos urak Abházliában.
- Dr. Ebers, csász. tanácsos úr, Dr. Gotthell úr, József főherceg udvari orvosa Cirkvenicában.

Poharankénti kimérés Újvidéken csakis Várady Lajos urnál vasuti vendéglőben pohár 22 fillér. Utcán át kiméret fél liter 87.15-4. 46 fillér, 1 liter 88 fillér.

Dr. Deák Imre

fogorvosi és fogtechnikai műterme
Újvidék, Főutca 28. sz.

Telefon 112. sz.

Rendelés 9 órától 5 óráig.

A fogászat terén felmerülő összes munkálatok műtermemben a legújabb vívmányok szerint készülnek. Fájdalom nélküli foghuzások, fogtömések: arany, ezüst és porcellánból.

Niányzó fogak vagy egész fogsorok pótlása arany vagy kautschuk alapon. **Nidmunkák, arany koronák, rendetlenül álló fo- gak rendezése.**

SZÁJPADLÁS NÉLKÜLI FOGAK.
Vulcanit fogsorok.

Vidékiek részére eszközöndő munkák ugyan- azon nap készíttetnek el.

Cascara-Sagrada

LABDACS.

(Székesfehérvári korona-pilula).

Ezen nem drasztikus hatású növény laxanszer, nem rontja a gyomrot, mint a többi hashajtó, fokozza az étvágyat, és a beteg működését elősegíti. Egye- dül szer m-lyet a t-ermészet nem szok meg gyakori használat mellett sem.

1 üveg ára (50 labdaocsal) 1 korona.
1 próba dohoz (12 labdaocsal) 30 fillér.

3 korona és 45 fillér előzetes beküldés mellett 3 üveg vagy 10 dohoz bémentve szállítatik. Megrendelések azonnal telje- sítetnek az egyedül készítőnél: **Gzöliner Vinczo „Magyar korona” gyógyszerár- rában, Székesfehérvárott (Gróf Zichy-haz) 42.30-22.**

GRAND HOTEL MAYER

ÚJVIDÉK.

I. rendű szálloda.

Világhírd élvezeti és gyógyital!

Világhírd élvezeti és gyógyital!

Helyiség változtatás.

A Wagner-féle ház átépítése miatt a helybeli piacon 1861 óta fennálló könyvkereskedésemet f. évi február hó elején a **Futlakutca (II. Rákóczi Ferenc-út) 12. száma alatt levő saját házámba helyeztem át.**

Ez alkalommal ajánlom a mélyen tisztelt közönségnek gazdagon felszerelt raktáromat, ugymint: **könyveket, levél-, író- és rajzpapírokat, irodai és rajzfelszereléseket, üzleti könyveket, noteszeket, fényképező cikkeket a legszolidabb árakon.**

Kiváló tisztelettel
Herger Ágoston.

3 régi szó	3 új szó ..
Altvater	Altvater
Gessler	Gessler
Jägerndorf	Budapest
	52—8

Standard életbiztosító-társaság ujvidéki vezérügynöksége

Duna-utca 4. szám 1-ső emelet.

Egyike Europa legrégebb s legnagyobb biztosító intézete
évi bevétel **35 400,000** kor.
vagyon **280 000,000** kor.
kifizetett halálesetek **585000,000** kor.

Olesó díjak; feltétlen biztonság; törölt kötvények újboli érvénybe helyezése a legelőnyösebb feltételek mellett; haláleset azonnali kifizetése; 2 évi fennállás után megtámadhatatlan kötvények; bírói foglaltság kizárva; szabad világgötvények; öngyilkosság vagy párbaj esetén a teljes összeg ha kötvény egy évig érvényben volt.

Bővebb felvilágosítást szívesen ad az ujvidéki vezérügynökség hol megbízható aquisiteuról esetleg fix fizetéssel alkalmaztatnak. 26

Répa-Mag óvári, obendorfi ekendorg javított

óriás Duppani zab. Dollár zab, Székely és kora amerikai lófogú tengerik Karós és törpe babok. Gyorsfejlődési Poland china

Magyar-bikák kan-

mala-cok, Pekingi gácsérok. Lámpanélküli költőgépek Pekingi kacsa-, emdei lud-, fehér és fekete Orpington toljásokra előjegyzéseket elfogad

gróf TELEKI ÁRVÉD

drassói uradalmi intézősége. u. p. Koczka.

SCHOMANN JÁNOS OKLEVELES KÖFARAGÓ-MESTER. — CEMENTLAGGYÁROS.

Készítek minden köfaragó és te-razzo munkákat.

A t. közönségnek figyelmébe ajánlom

TEMETKEZÉSI VALLALATOMAT

mely ujonnan lett berendezve, semmi költséget és áldozatot nem sajnálva a legmodernebb stilben.

Főraktárom: DUNA-UTCA 21. sz.

A magyar kir. államvasutak nyári menetrendje. Érvényes 1907. évi május 1-étől, október 1-éig.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza			
gyors v.	szem. v.	szem. v.	gyors v.	szem. v.	szem. v.					szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyors v.	szem. v.	gyors v.
7.00	7.15	11.15	3.20	6.30	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. n.	érk.	5.50	7.10	10.15	1.00	6.55	10.05	
10.15	12.37	—	6.36	8.06	3.54	érk.	SZABADKA	ind.	11.50	—	5.05	9.51	1.52	6.37	
10.30	1.27	4.15	6.48	.	5.30	ind.	SZABADKA	érk.	10.21			9.39	1.26	6.26	
.	1.56	4.43	7.10	.	6.20		Csantavér		9.52			.	12.58		
11.05	2.22	5.09	7.25	.	6.27		Topolya		9.29			9.07	12.33	5.54	
11.22	2.44	5.32	7.42	.	7.05	érk.	Kishegyes-Bácsfeketehegy		8.58			.	12.04	5.37	
11.23	3.07	5.55	7.55	.	7.27	ind.	Óverbász	érk.	8.29			8.39	11.05	5.21	
11.37	3.27	5.17	.	.	7.46		Ókér		8.09			.	11.19	5.04	
11.51	3.43	6.34	.	.	8.13		Kiszács		7.46			.	11.03	4.49	
12.03	4.03	6.55	8.37	.	8.34	érk.	UJVIDÉK	ind.	7.22			7.56	10.42	4.29	
12.20	6.43	.	10.16	.	11.07	érk.)	Zimony	(ind	4.44			6.20	8.06	1.02	
3.49	.	.	10.30	6.40	11.47	ind.)	Belgrád	(ér.	4.11	8.00	11.15	5.50	7.35	.	
.	.	.	10.38	6.55	11.57	érk.		ind.	4.00	7.45	11.00	5.41	7.25		

Oda				Baja—Ujvidék.				Vissza					
v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	érk.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.
4.00		7.32	1.15	ind.	Baja	érk.	6.33	8.53	3.23	7.00			
5.06		8.25	2.15	érk.)	Regőce	ind.	5.25	7.55	2.17	5.47			
5.09		8.26	2.16	ind.)	Gádor	érk.		7.54	2.14	4.42			
5.56		9.12	2.26		Zombor	ind.		7.14	1.28	4.58			
6.25		9.14	3.23	érk.	Zombor vásárt.			6.45	12.57	4.23			
	6.57		3.52		Fernbach-szál.			6.03	11.13				
	7.07		4.02		Sztapár			5.54	11.04				
	7.30		4.25		Szilberek			5.32	10.42				
	7.49		4.44		Hodságh			5.16	10.28				
	8.10		5.06		Paripás			4.48	10.02				
	8.25		5.31		Parrag			4.29	9.45				
	8.49		5.45		Szépliget	ind.		4.08	9.25				
	9.05		6.01	érk.)	Bulkeszi	érk.		3.50	9.09				
	9.16		6.03	ind.)	Petróc-Dunagál.			3.26	9.07				
	9.30		6.17		Ó-Futak			3.12	8.55				
	9.45		6.30		Ujvidék	ind.		3.01	8.44				
	10.10		6.55					2.32	8.16				
	10.31		7.17	érk.				2.07	7.51				

Oda				Ó-Becse—Ujvidék.				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	ind.	érk.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	
4.40	9.45	4.20		ind.	Obecse			érk.	6.56	12.43	7.31
5.12	10.11	4.42			Bácsföldvár				6.35	12.20	7.10
5.34	10.31	5.02			Csurog				6.19	11.53	6.53
5.54	11.02	5.22			Zsablya				5.55	11.19	6.26
6.09	11.18	5.39			Boldogasszonyfalva				5.29	10.46	6.11
6.32	11.45	6.02			Temerin				5.13	10.28	5.55
6.41	11.54	6.11			Tiszaistvánfalva				4.57	9.59	5.37
6.54	12.09	6.24		érk.)	Vaskapu	(ind.			4.43	9.43	5.23
7.01	12.13	6.25		ind.)	Ujvidék	(ér.			4.42	9.42	5.22
7.25	14.40	6.49		érk.		ind.			4.17	9.15	5.00

Oda				Ujvidék—Vaskapu—Titel.				Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	ind.	érk.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	
6.37	5.10			ind.	Ujvidék			érk.	6.00	3.01
7.00	5.37			érk.)	Vaskapu	(ind.			5.33	2.28
7.05	5.38			ind.)	Káty	(ér.			5.28	2.33
7.31	6.07				Tiszakálmánfalva				6.06	2.15
7.42	6.19				Sajkásszentiván				4.34	1.56
7.57	6.39				Tündéres-Dunagárdony				4.25	1.41
8.11	6.58				Sajkáslak				4.04	1.26
8.24	7.16				Titel	ind.			3.48	1.14
8.37	7.30			érk.					3.32	1.00

*) A vastag fekete számok éjjeli időt jelentenek.

Női- és férfi-divatüzlet!

Van szerencsém legalázatosabban értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy a helybeli piacon, Főutca 3. szám alatt (azelőtt Mogán-féle üzlet) egy

női- és férfi-divatüzletet

nyitottam és bátorkodom a t. vevőimnek a legújabb izlés szerint berendezett nagy raktáromat legmelegebben ajánlani.

Üzletemben tartom a legizlésebb és legelegánsabb tárgyakat **női szoknyákban és egész ruhákban**, mind a legújabb szabás szerint, divatos angol és francia szövetekből és vásznakból.

Különösen bátor vagyok figyelmeztetni nagy válnstékomra **női bluzokban**, még pedig: **selyem, szövet-, zephir-, vászon- és batiztából** a legdivatosabb façon és a legelegánsabb izlés szerint.

Kiszolgálásom pontos lesz és nagyon előékeny, szigoruan szerényen mérsékelt árak mellett.

Legalázatosabban kérem, méltóztassék engem meglátogatni.

Kiváló tisztelettel
Momirovits P. N.

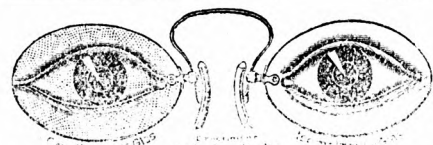
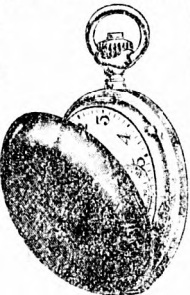
ECKFELD ADOLF

órás és látszerész

Ujvidék, Fő-utca 25. szám.

Nagy választék mindennemű órák, arany-áru, brillantok és látszerészi cikkekben.

WALTHAM valódi amerikai arany zseadórák a legfinomabb precíziós szerkezettel; ezen oratoknk sokkal tartósabbnak, mint más arany-óráké, mert két masszív arany lemez közt egy kompozíció betét van, mely a toknak a szükséges tartósságát adja és ezért 25 évi kezesseget vállalok.

Isomitrope üvegek a legjobb kiméletre, gyöngébb üvegek dacára nem fárad el a szem.

SCHWARZ JÓZSEF

saját termelésű szerémi hegyi borai sárt palackokban és 56 liternél nagyobb hordókban a következő áron kerülnek eladásra:

Palackborok árai:

adóval együtt:			
Prima fehérbor	3 éves	literként	K 070
schiller	3	"	" 070
rizling	3	"	" 080
furmint (mozei)	3	"	" 1-

A borok árai hordókban:

adózatlanul:			
Prima fehérbor	3 éves	100 literenként	K 50-
schiller	3	"	" 50-
rizling	3	"	" 60-
furmint (mozei)	3	"	" 70-

Rendelések **Schwarz Testvérek** irodájában, **Haltér 12. sz. és Futaki-utca 46. sz.** alatt a pincemesternél is eszközölhetők, ki azokat naponta bérmentve házhoz szállítja.

Fiatalabb évfolyamu borokról, hordókban való vételnél szívesen szolgálók legjutányosabb árjegyzékkel.

Kisasszony

ki a magyar és német nyelvet bírja kerestetik.

Cim a kiadóhivatalban. 84-4.

Birtok eladás!

Török-Becse határában egy 434 kat. hold területű tisztán első rendű szántóföldből álló, jó épületekkel gazdagon felszerelt birtok igen előnyös feltételekkel eladó. Felvilágosítást ad: **Dr. Kemény Zsigmond**, Budapest, Damjanich-utca 38. 1082 2.

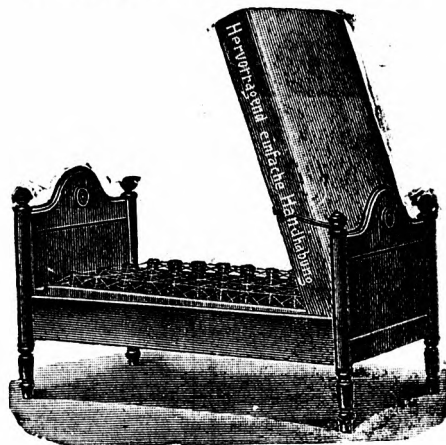
A jó fekvés az fél egészség!

ezt csakis az „**ideal**“ rugany matrac által érthető el, a mely szabadalmazva és kitüntetve van.

Könnyen!
felemelhető.

Könnyen!
szellőztethető.

Könnyen!
kezelhető.

Könnyen!
tisztítható.

Könnyen!
javítható.

Könnyen!
meggyőződhető
a belső
minőségéről.

A világ legjobb ággyelétje.

A világ legjobb ággyelétje.

Az ágy belvilága megmérendő és bárhova 40 koronaért bérmentve küldi

102.10-5. **Schön V. kárpitos, Ujvidék.**

Nem tetszés esetén minden költség nélkül visszaveszem.

Hirdetés!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, miszerint üzlethelyiségem közvetlen a városháza előtt ujonnan épült pavillonban, a régi üzlethelyiségem átellenében van, ahol is az egész építkezés tartama alatt lenni fog.

Ezen egész idő alatt, ami körülbelül 6 hónapot fog igénybe venni **az összes aranyáru, ezüstáru, argentor-ezüst, china-ezüst és műtárgyakat**, ugyszintén **zseb-, fali-, ebresztő-, inga- stb. órákat**, továbbá **az összes optikai tárgyakat, gramofon és fonográfokat**, végül különféle gyártmányu **evőeszközeimet**

mélyen leszállított áron

bocsátom eladásra.

Az összes árak körülbelül felével olcsóbbak.
mint eddig voltak.

Később szintén ezuton leszek bátor a n. é. közönséggel tudatni, hogy mikor fogok az ujonnan épült helyiségbe ismét visszaköltözni.

Tisztelettel **KRAUSZ SAMU**,

órás, ékszerész és látszerész Ujvidéken, Ferencz József-tér 3. sz. az Erzsébet szálloda mellett.